

## Täysistunto

Tiistai 21.6.2022 klo 14.00—18.24

### 8. Hallituksen esitys eduskunnalle maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotukea vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa koskeviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 82/2022 vp

Lakialoite LA 54/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 13/2022 vp

*Toinen käsittely*

**Puhemies Matti Vanhanen:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Mäkelä.

*Keskustelu*

16.52 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tuossa oppositioryhmiä yhteisessä vastalauseessa, mikä tähän valtiovarainvaliokunnan mietintöön liittyy, otetaan hyvin esille maatalouden kannattavuuteen liittyviä asioita, jotka ovat erityisen kriittisiä juuri nyt, kun maailmaa uhkaa ruokakriisi. Olisi syytä, että eduskunta huomioisi maatalouden kannattavuuden ja toimintamahdollisuudet paremmin.

Näinpä teen nämä kolme lausumaehdotusta, jotka tuossa mietintöön jätetyssä vastalauseessa ovat.

**Puhemies Matti Vanhanen:** Edustaja Mäenpää.

16.53 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Viime viikolla jo tätä samaa asiaa käsitelimme. Me ollaan perussuomalaisissa oikeasti yritetty löytää pitkäaikaista helpotusta tähän maatalouden näkymään, miten maatalous Suomessa jatkossa nähdään. Olen tehnyt lakialoitteen, että maatalouden tuotantorakennukset lisättäisiin sinne kiinteistöverosta vapaisiin kohteisiin. Uskoisin, että tämä toisi nuorille maatalousyrittäjille semmoista jonkinlaista pitkäaikaista ilmapiiriä, että heitä arvostetaan ja heidän työtään arvostetaan ja yritetään turvata tämä maatalouden tärkeä työ, mitä he tekevät.

Tämä oli hyvä sillä tavalla, että tähän aloitteeseen lähti ihmisiä eri puolueista. Tähän lähtivät mukaan perussuomalaisista lähes kaikki, kristillisistä taisivat olla kaikki, [Sari Essayah: Kaikki, kyllä!] ja siellä oli keskustalaisia, oli SDP:stä ja kokoomuksesta. Tämä olisi ollut semmoinen pitempään maatalouden ahdinkoa huomioiva lakialoite, ja harmittaa todella, että kun nyt sitten äänestimme tästä, niin siitä äänestivät oppositio, kokoomus, kristilliset ja perussuomalaiset, he kaikki äänestivät sen tekemäni lakialoitteen puolesta ja — hie-man olen yllättynyt siitä — keskustasta puolet oli pois ja puolet äänesti sitten vastaan tällaista pitkäaikaista maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron poistoa. He varmaan

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2022 vp

seuraavissa puheissa vetoavat joihinkin Euroopan unionin pykäliin, mutta tämä on ihan käsittelemättä, että tällaista lainsäädäntöä, joka Ruotsissa on, me lähdetään kyselemään jos-takin Euroopan unionista. Tämä olisi ollut monelle nuorelle yrittäjälle erittäin merkittävä apu, joskaan se ei kaikkea maatalouden ahdinkoa korjaa. — Kiitoksia.

**Puhemies Matti Vanhanen:** Edustaja Räsänen, poissa. — Edustaja Hoskonen.

**16.56 Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä maatalouden tuotantorakennus-ten kiinteistöveron poistaminen tältä vuodelta on pieni mutta oikeaan suuntaan menevä as-  
kel. Se on totta, että Euroopan unionin maatalouspolitiikka on varmaan monimutkaista po-  
litiikkaa. Aikanaan väitettiin, että Suomessa oli kolme henkilöä, jotka tämän maatalouspo-  
litiikan kuulemma osasivat täydellisesti, ja tämänhetkisten tietojen mukaan niitä on kaksi  
kappaletta. Yksi heistä taitaa olla keskustan eduskuntaryhmän jäsen, niin että osaamista  
kyllä löytyy.

Se, että maatalouspolitiikka on mennyt äärimmäisen monimutkaiseksi, johtuu tietenkin  
tämästä maataloustukipolitiikasta yleensäkin. Kun maataloutta tuetaan, niin eihän siinä tueta  
maanviljelyä. Se ajatushan on tavallaan lähtenyt siitä, että tuetaan maataloustuotantoa niin,  
että ruoan hinta pidetään mahdollisimman alhaalla, koska se on kansalaisten hyvinvoinnin  
ja elämän kannalta se tärkein asia, että hyvää ruokaa on tarjolla ja edulliseen hintaan. Mut-  
ta nyt tämä Venäjän hyökkäys Ukrainaan sotkee koko kuvion, ja koronallakin on oma  
syynsä tähän, kun Euroopan unionin alueella korko nousee ja lainansaanti vaikeutuu ja in-  
vestoinnit ovat vaikeuksissa. Ja kyllä Euroopan unionin ihan oikeasti pitäisi nyt tehdä pää-  
töksiä siitä, että ruvetaan virtaviivaistamaan tätä järjestelmää. Tulee ihan epätoivoinen tun-  
ne, kun tuolla valiokunnissa istuu ja joka päivä esimerkiksi talousvaliokunnassa on pöy-  
dällä jatkuvasti uutta EU-byrokratiaa, milloin pitää perustaa uutta virastoa, milloin pitää  
hakea rahaa johonkin tehtävään — oli vaikka tämä elvytyspaketti, ja se lienee yksi Suo-  
men historian mustimpia päiviä, kun sen aikanaan tämä talo hyväksyi. Mutta se asia, mikä  
pitää nyt muistaa, on se, että tämä maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron poisto  
on vain tämän vuoden voimassa. Tässä pitää pyrkiä saman tien, on pyrittävä — tämän hal-  
lituksen aikana siihen ei ehdi, mutta varmaan seuraavassa eduskunnassa vaalien jälkeen se  
nostetaan pöydälle raakasti — siihen tilanteeseen, mikä Ruotsissa on, että maatalousraken-  
nusten kiinteistövero poistetaan kokonaan.

Tähän nyt käsillä olevaan hallituksen esitykseen sisältyy myös se, että tämä tuotantora-  
kennusten kiinteistövero ei automaattisesti poistu vaan kaikkien viljelijöiden tulee itse se  
hakea. Automaattisesti sitä ei saa, vaan se pitää hakea. Tämäkin on tavallaan tällainen  
oma byrokraattinen pykälänsä. Viime vuodelta, 2021, kiinteistövero perittiin maatalous-  
tuotantorakennuksilta noin 15 miljoonaa euroa yhteensä, ja saajia oli noin 60 000 kapp-  
letta, niin että ei tämä asiana ole iso. Melkein toivoisin, että tällainen relikti, jäännös, kiin-  
teistövero tuotantorakennuksista, poistettaisiin ja päästäisiin aidosti siihen tilanteeseen,  
että maatalouden byrokratia puretaan, tuotanto tulee kannattavammaksi. Ja siihen pitää  
saada markkinat mukaan, muutenhan se ei onnistu.

**Puhemies Matti Vanhanen:** Edustaja Satonen.

**16.59 Arto Satonen kok:** Arvoisa puhemies! Heti alkuun kannatan edustaja Mäkelän te-  
kemiä lausumaesityksiä, jotka ymmärtääkseni ovat opposition yhteiset.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2022 vp

Ja mitä tähän asiaan tulee, niin tämä kiinteistövero on kohtuullisen pieni asia valtion budjetissa, ja toki on myös niin, että osalle viljelijöistä tämä on kohtuullisen pieni asia, mutta hyvä, että tämä nyt ainakin vuodeksi poistuu. Mutta niille viljelijöille tämä on todella iso asia, jotka ovat viime vuosina tilaansa kehittäneet ja investoineet. Tässä puhutaan jopa tuhansista, joittenkin kohdalla jopa kymmenistätuhansista euroista. Toki siellä on se katto sitten olemassa, mutta tämä on juuri niille tilojaan kehittäville, investoiville, usein myös nuorille viljelijöille tuotantosuunnasta riippumatta erittäin tärkeä asia, ja kyllä todellakin soisi, että tämä saisi jatkoa enemmän kuin yhden vuoden. Ihan minimi olisi se, että tämä jatkuisi ainakin tämän maatalouden akuutin kriisin ylitse, mutta vieläkin parempi olisi, että se poistuisi kokonaan, koska silloin se myös kannustaisi tekemään niitä investointeja. Tämä olisi tietynlainen investointikannustin myöskin. Ja kun me katsotaan tätä suomalaisen maatalouden kehitystä, niin niinhän tässä on käynyt, että meidän tilamäärä koko ajan laskee ja samaan aikaan myös tilakoko kasvaa, eli se on se tarve niihin investointeihin on olemassa koko ajan, ja silloin tietysti meillä tulisi olla keinoja, joilla näitä investointeja viedä eteenpäin. Toki meillä on investointituet olemassa, mutta sen lisäksi kiinteistövero on sellainen ylimääräinen kulu, joka seuraa siitä, kun on investoinut tilaansa, verrattuna vanhoihin tiloihin, joissa ei kiinteistöveroa enää juuri ole, ja sen takia on oikeudenmukaista, että tämä kiinteistövero poistuisi, ja toivottavasti se poistuu kokonaan.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Ja edustaja Sankelo.

**17.01 Janne Sankelo kok:** Arvoisa puhemies! Oli tosi hyvä asia, että tämän maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron osalta oppositiopuolueet yhdistivät voimansa ja toimme esille sen vaihtoehdon, että juuri tämä voisi olla siellä ripakopassa yksi niistä keinoista, joilla pitkäjänteisesti pyritään löytämään ratkaisuja maatalouden kannattavuuden parantamiseksi, koska ei välttämättä ole yhtä keinoa vaan tarvitaan useita. Tämän kustannusvaikutus on noin 15 miljoonaa vuodessa — siinä ei valtion kassassa herran huonetta rakenneta. Kun ajatellaan, että tässä kriisipaketissakin ohjataan 30 miljoonaa kosteikkoviljelyyn, niin saadaan vähän suhdelukua, mihinkä sitä rahaa hassataan ja missä se oikeasti näkyisi. Niin kuin edustaja Satonen tuossa totesi, kiinteistövero koskettaa erityisesti niitä tiloja, jotka ovat äskettäin investoineet, ja siellä on yleensä nuoria viljelijöitä, jotka ovat niitä tulevaisuuden tekijöitä, jotka suomalaisen ruokaturvan turvaavat tulevaisuudessa.

Mutta, arvoisa puhemies, sen lisäksi ruuantuotannon kannattavuutta täytyy puntaroida laajemminkin, ja nythän on perustettu tällainen parlamentaarinen seurantaryhmä pohtimaan ruuantuotannon kannattavuutta, ja kokoomuskin mietinnän jälkeen on sitten lähtenyt tähän mukaan. Se viesti, jonka tässä yhteydessä haluan kokoomuksen suunnalta sanoa, on se, että tämän akuutin ruokakriisin ratkominenhan, ne toimenpiteet, on hallituksen käsissä kokonaisuudessaan, ja tämän parlamentaarisen seurantaryhmän tehtävä on kyllä mielestäni katsoa näitä maatalouden kannattavuuskysymyksiä tuonne 2030-luvulle, ja niissä pohdinnoissa oppositiopuolueet ovat mukana. Voisin ymmärtää niin, että perussuomalaiset ja KD:kin ajattelevat niin, että tässä seurantaryhmässä tehdään työtä niin kuin tuleville vuosikymmenille, ja tämä hässäkkä, mikä tässä on nyt päällä, kuuluu kyllä hallituspuolueille, ja salkunvartijana on Suomen Keskusta, joka aika useissa yhteyksissä kertoo erinomaisista toimenpiteistään maatalouden puolesta, joita ovat kuulemma viime vuosien aikana tehneet. Siitä huolimatta nyt ollaan tällaisessa tilanteessa, että maatalous on kannattavuuden osalta huonommassa tilanteessa kuin koskaan.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2022 vp

Eli kyllä maatalouden osalta tarvitaan myös poliittista muutosta, ja tämä oppositiopuolueitten yhteisesiintyminen esimerkiksi tässä kysymyksessä osoittaa sen, että myös poliittista muutosta maaseudulle tarvitaan.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Essayah.

17.04 **Sari Essayah kd:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! Olen tyytyväinen, että oppositio sai yhteisen vastalauseen tähän edustaja Mäenpään alun perin tekemän hyvän lakialoitteen pohjalta. Todellakin, vaikka myöskin hallitus tuohon lakialoitteeseen tarttui, kuitenkin tämä määräaikaisuus tässä hallituksen esityksessä jää vaivaamaan, koska Suomella, samoin kuin Ruotsilla, olisi ihan hyvin mahdollisuus kiinteistöverotuksesta veroasiana päättää itsenäisesti ja todeta, että maatilatalouden tuotantorakennusten kiinteistövero poistetaan.

Tässä kakkoskäsittelyssä meillä on kolme lausumaa:

Tässä ykkösessä tuodaan esille nimenomaan se, että kansalliseen kompetenssiin kuuluvat asiat, kuten vero- tai sosiaalipolitiikka, pitää pitää myöskin kansallisessa päätösvallassa ja esimerkiksi maatalouden verotukseen liittyvistä toimenpiteistä tulee itsenäisesti päättää.

Toisena lausumana olemme ottaneet esille sen, että maatilatalouden taloudellista tilannetta ja viljelijöiden tulonmuodostusta selvitetään ja hallitus myöskin sitoutuu tukemaan viljelijöitä tässä tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Niin kuin tästäkin hallituksen esityksestä nähdään, tässähän tämä tuki kohdistuu nimenomaisesti erityisesti niille viljelijöille, jotka aivan viime aikoina ovat tehneet sitten isompia investointeja. Toki tietenkin täytyy sanoa, että kaiken kaikkiaan meillä kannattavuuskriisi on kautta linjan maataloudessa ja siinä mielessä tukea tarvitaan kyllä hyvinkin erilaisten viljelysuuntien harjoittajille ja myöskin eläintuotannon harjoittajille, ja siinä mielessä näitä erilaisia keinoja pitäisi löytää. Tietenkin tämä hallituksen esitys on parempi kuin ei mitään, mutta olisimme nähneet oppositiosta mielellämme sen, että siitä olisi tullut pysyvä poisto tälle kiinteistöverolle.

Kolmantena lausumana oppositiolla on vielä tämä, että lannoitteitten arvonlisävero palautettaisiin, jolloinka se auttaisi erityisesti tilanteessa, jossa tällä hetkellä lannoitteitten kohonnut hinta on johtanut jopa siihen pohdiskeluun, voidaanko kaikki peltotilkut laittaa viljelyyn, koska rahaa ei ole. Kun ajatellaan, että me saadaan lisäbudjetti nyt vasta ensi viikolla täältä eduskunnasta pois, niin kyllähän tämä raha tulee sen kriisin kannalta liian myöhään, ja kun ajatellaan, että esimerkiksi kylvöpäätökset ja muut on pitänyt jo hyvän aikaa sitten tehdä, niin kyllä tämä on siinä mielessä hankalaa, että tämäkään talo ei sitten lisäbudjetin kohdalla pystynyt yhtään nopeammin toimimaan. Tietenkin siellä oli joitakin sellaisia kohteita, joita sitten kysyttiin komissiosta ja lähdettiin sieltä sitten hakemaan lupia näihin erilaisiin toimenpiteisiin.

Täytyy vain toivoa, olla kädet ristissä, että nyt tämän kesän sato onnistuu, koska muuten ensi talvesta ja seuraavasta kesästä tulee kyllä koko lailla mahdoton.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Mäenpää.

17.08 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Tuossa tuli esiin se, että siellä on maksimiumma, jota voi anoa sitten takaisin. Siis tämä ei ole mikään automaatio, että se kiinteistövero poistuu, vaan kiinteistöverolaput ovat jo postissa. Näinä päivinä pitää maksaa käsit-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2022 vp

tääkseni puolet siitä kiinteistöverosta, ja sen jälkeen sitten voi lähteä — tämä päätös itse asiassa on oikean suuntainen, mutta valitettavasti liian lyhyt, se on tälle vuodelle — tätä anomaan takaisin, ja sitten toivoo, että sitä toista lappua ei tarvitse maksaa. Tämä luo ihan turhaa byrokratiaa sinne. Tämä olisi ollut kaikista selkein, kuten olen sen lakiesityksessäni tehnyt, että maatalouden tuotantorakennukset lisätään sinne kiinteistöverovapaista oleviin rakennuksiin tai sinne jatkoksi.

Mutta edustaja Sankelo otti tuossa esiin, että perinteisestihän on ollut tähän asti niin, että keskusta on valvonut maataloustuottajan asiaa, ja nyt se näyttää olevan niin, että keskusta hoitaa vasemmiston asiaa ja sitten me täällä oppositiossa nyt yhdessä — perussuomalaiset, kokoomus ja kristilliset — yritetään hoitaa tätä maatalouden asiaa. Keskusta on ollut paljon vartijana, ja me yritetään nyt hoitaa tätä. Ja tavallaan semmoinen ajatusmaailma maaseudulla, että keskusta hoitaa heidän asiaansa, kyllä vesittyy tällä lakiesityksellä ihan täysin.

Se, mikä on surullista tässä nyt — meillä on oppositio yhdessä, meillä on hyvä lakiesitys, asiat saataisiin kuntoon — on, että kuitenkin tässä on aika kapea media, joka uutisoi näistä maatalouden asioista. Täällä on yksi media, jonka nimestä voisi päätellä, että heitä kiinnostaa maaseudun tulevaisuus; todennäköisesti se ei kertone mitään tästä opposition yhteisestä linjasta. Tämä on todella surullista, ja tähän tietenkään toivoisi muutosta, että nähtäisiin hieman valoisampaa sitten maataloustuottajan pitkäjänteinen tulevaisuus. Se oli hyvä sana, se oli minulla äsken hukassa, mutta edustaja Sankelo tuon sanan sanoi. Pitkäjänteisyys on nyt hukassa tältä hallitukselta maatalouden asioiden kanssa.

Ja kun puhemies ei ole vielä naputtanut: edustaja Sankelo nosti esiin maatalouden seurantaryhmän, joka parlamentaarisesti yrittää miettiä tätä jatkoa. [Puhemies koputtaa] Täytyy sanoa, että se on juuri näin. Se on tulevaisuuteen. Mutta pelkänpä, että meidän, jotka osallistumme siihen maatalouden seurantaryhmään, niskaan sitten yritetään kaataa sieltä hallituksesta se sonta, että te olette olleet mukana tässä. — Kiitoksia.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja edustaja Lehto.

**17.11 Rami Lehto ps:** Arvoisa puhemies! Katson otsikkoa ”Ennennäkemättömän vaikean tilanne tiloilla”, ja tämä oli jo ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Nyt se on vielä pahentunut entisestään. Meillä maatiloja lopettaa joko vapaaehtoisesti tai pakotettuina kaksi—kolme joka päivä, ja vauhti kiihtyy. Tämä hallituksen esityshän on vain tällaista pientä tekohengitystä, jossa lisätään maatilojen byrokratiaa samalla, kun annetaan pikkasen vain helpotuksia täksi vuodeksi.

Kyllä minä kannatan edustaja Mäenpään tekemää lakiehdotusta, jossa maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverovapaus tehtäisiin pysyvästi, mikä olisi kaikkein järkevintä ja annettaisiin pientä toivoo maataloille, että he uskaltaisivat joitain investointeja tehdä ja luottaisivat pikkasen tulevaisuuteen. Silti olisi vaikeata se maatalouden hoito. Siellähän pienimmät tippuvat koko aika pois. Suuremmat voivat just ja just pärjätä tulevaisuudessa, mutta kyllä varmaan moni miettii, kannattaako. Sehän taas vaikuttaa meidän omavaraisuuteen tulevaisuudessa. Mistä me sitten saadaan varsinkin kriisitilanteissa ja normaaliaikana-kin sitä syötävää pöytään, terveellistä ja myrkyvapaata, mihinkä ei ole laitettu mitään lisäaineita?

Aina puhutaan, että pitää saada reilun kaupan banaania, reilun kaupan kahvia, että se tuottaja ja ne työntekijät siellä maataloudessa sitten siellä toisella puolella maailmaa saa-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2022 vp

vat kohtuullisen korvauksen. Kyllä meidän pitäisi ajatella kotimaisillekin maataloustuotteille ja maitotuotteille ja viljatuotteille reilun kaupan merkkiä, että myös maataloudessa työskentelevät ja ne yrittäjät siellä maataloudessa saisivat siitä reilun korvauksen, että sillä tulee toimeen. Maatalousyrittäjähän tulee toimeen paljon pienemmällä kuin normaali duunari tällä hetkellä.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Sankelo.

**17.13 Janne Sankelo kok:** Arvoisa puhemies! Joo, tämän kiinteistöveroasian ympärillä on hyvä keskustella laajemminkin maatalouden kannattavuuteen liittyvistä asioista. Täytyy nyt yksi kehu tässä hallitukselle antaa: siis tämän energiaveron palautuksen osalta tämä tuplaus, joka nyt on maksettu kesäkuun alussa maatiloille, näkyy semmoisilla maatiloilla, joissa traktorit ovat pellolla ja koneet painavat yötä päivää. Kokoomuksen näkemys tässä asiassa on se, että kosteikkoviljelyyn 30 miljoonaa on kyllä parempien aikojen ylellisyyksiä. Tämä voitaisiin siirtää vaikka energiaveron palautuksen triplaukseen. Tämä olisi ihan toimiva ratkaisu myös.

Kaiken kaikkiaan maatalouden kannattavuuden pitkällä linjalla kyllähän joka päivä se taistelu käydään myös siellä ruokaketjun sisällä ja ruoantuotannon ja tuotteista saatavan hinnan kautta siltä osin, että tuottajahan tässä ketjussa pärjää kaikkein huonoiten. Tässäkin hallitus on kolme vuotta ollut varsin toimettona, ja nyt on keksitty se, että pitäisi saada tuotteesta parempi hinta. Kyllä tämä pyörä on nyt keksitty jo monet kerrat, ja hallituksella pitää olla vaikuttavuutta tämän ketjun sisällä tapahtuvaan toimintaan.

Sitten edustaja Mäenpää otti vielä esille tämmöisen ihan mielenkiintoisen asian liittyen uutisointiin maatalouden ympärillä. Tuo nyt osui sillä tavalla vähän itseäkin kohti, kun kokoomus tekee minun mielestäni eduskunnassa muitten oppositiopuolueitten ohella hyvää työtä maa- ja metsätalouden asioihin liittyvissä kysymyksissä. Tässäkin me ollaan mukana. Mielellään oltaisiin kerrottu johtavalle lehdelle, minkä takia me ajamme tätä kiinteistöveroasiaa pysyväksi, mutta uutisointi esimerkiksi kokoomuksen osalta liittyy usein semmoiseen, että meillä on joku yksittäinen meppi antanut metsäpolitiikkaan liittyvän lausunnon, ja sen jälkeen uutisoidaan niin, että kokoomus on tätä mieltä. No, korjaussarjaa laitetaan liikkeelle, ja toimittaja saattaa joskus kysyä, mitä mieltä ollaan. No, me täällä esimerkiksi edustaja Satosen kanssa annetaan sitten korjaussarjaa toimittajille, että meidän, kokoomuksen, linja määritellään puolueen ohjelmissa eduskunnassa, me emme ole tätä mieltä. Ne asiat, joita kokoomus käytännössä päivittäin tekee maa- ja metsätalouteen liittyvissä asioissa, eivät ole uutisia, vaan nämä tämmöiset yksittäiset irtiotot ovat uutisia. Ehkä tämän harmin, arvoisa puhemies, puran tässä tämän asian yhteydessä, mutta tämä liittyy tosiaan laaja-alaisesti tähän maatalouden kannattavuuskysymykseen. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitos. — Ja edustaja Satonen.

**17.17 Arto Satonen kok:** Arvoisa puhemies! Tästä on hyvä jatkaa, mihin edustaja Sankelo päätti.

Oikeastaan haluan tuoda tähän sen näkökulman vielä, että kun nyt kun puhutaan tästä maatalouden kannattavuudesta ja sen tärkeydestä ja myöskin siitä, että meillä on sellainen näkymä nuorille viljelijöille, että tähän alaan kannattaa vielä panostaa, että kannattaa tehdä niitä sukupolvenvaihdoksia ja investoida omaan tilaansa, niin kyllä silloin tarkistetaan si-

## **Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2022 vp**

tä, että tälle maataloudelle löytyy puolustajia tästä koko salista eikä pelkästään vain oppositiosta. Hallituksen sisällä varmasti keskusta on yrittänyt ja jotakin saanut aikaankin, mutta kyllä siellä sellaisiakin voimia on, että aina kun puhutaan maataloudesta, tuntuu, että heillä erilaiset ympäristövaatimusten noudattamiset ovat ykkösasia ja ruoantuotanto ikään kuin jää kakkoseksi. Nyt siinä tilanteessa, missä me ollaan, kun meillä on maailmanlaajuinen pula ruoasta, ihan varmasti tarvitaan suomalaisia turvepeltoja ja kaikkia muita siihen, että me saadaan sitä ruokaa tuotettua, ja jos nyt meillä on hyvä satokausi, niin ei tarvitse yhtään huolehtia siitä, vaikka tulisi ylituotantoa — varmasti kaikki menee maailmalle kau-paksi.

Tämä on äärimmäisen tärkeätä, että meillä olisi semmoinen yhteinen tahtotila ymmärtää, että nämä maatalouden ongelmat ovat nyt todella vakavia, ja jos tämä homma ei kannata, niin ei kenenkään ole pakko maatilaa Suomessa pitää. Sieltä osa loppuu väkisin, ja sitten osa niistä, jotka pystyvät päättämään, pitääkö esimerkiksi tuotantoeläimiä, lopettaa, jos homma ei kannata. Juuri esimerkiksi keskustelin yhden sikayrittäjän kanssa, joka sanoi, että jokaisen sian mukana, joka häneltä lähtee sieltä laitoksesta, 17 euroa pitää laittaa rahaa. Sen ymmärtää, etteivät tällaista toimintaa kovin kauaa kenenkään rahkeet kestä.

Eli tämä on todella vakava kysymys. Tämä kiinteistöveroasia on yksi, millä tähän voidaan vaikuttaa, nimenomaan vahvasti investoineille tiloille, mutta tämä pitää ymmärtää laajemmin, ja myös itse näen niin, että sen parlamentaarisen työryhmän katse tulee kyllä olla nimenomaan siellä edessäpäin ja ryhmän tulee yrittää löytää niitä kestäviä ratkaisuja, että pitkälläkin aikavälillä maatalous Suomessa kannattaa ja voidaan huoltovarmuus ja omavaraisuus ja laadukas kotimainen ruokatuotanto turvata. Siihen tarvitaan kyllä minun mielestäni koko tämän salin tuki, ja nimenomaan pitää nähdä se, että se ruoan tuottaminen on maatalouden ykkösasia. Sen ohella toki tehdään se niin ympäristöystävällisesti kuin mahdollista, mutta ei häntä saa heiluttaa koiraa.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.